

شورای عالی حوزه ی علمیّه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیّه خواهران
مدرسه علمیّه ی فاطمیّه (سلام الله علیها)
شهرستان درچه
تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

مبانی و تأثیرات جامعه شناختی پیاده روی اربعین حسینی

استاد راهنما:
سرکار خانم حدیثه امانی

استاد داور:
سرکار خانم فاطمه طائبی

پژوهشگر:
زینب پناهی

زمستان ۱۳۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسمه تعالی

تحقیق پایانی با عنوان : مبانی و تأثیرات جامعه شناختی پیاده روی اربعین

حسینی

که توسط سرکار خانم: زینب پناهی

برای دریافت دانشنامه سطح دو (کارشناسی) تدوین شده است ، توسط هیأت

داوران مورد ارزیابی قرار گرفته و در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۳، با کسب رتبه برتر

پذیرفته شده است.

استاد راهنما : سرکار خانم حدیثه امانی

استاد داور : سرکار خانم فاطمه طائبی

مدرسه علمیه : فاطمیه

شهرستان : درچه

تحمیدیه

سپاس بی کران خدای عز و جلّ را که آثار قدرت او بر چهره روز روشن
، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار ، در فشان آفریدگاری که
خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمر و فرصتی
عطا فرمود تا بدان ، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت
بیازماید !

و سلام بر بهانه خلقت ، ریحانه النبی ، فاطمه زهرا علیها السلام
و بر پدر و همسر و فرزنداناش که همگی چراغ هدایت و کشتی نجات
بشريتند و هزاران درود و سلام بر سرِ بهترین این کشتی ها ، هم او که با
نثار همه هستی اش و با شکیبایی در عطشی کوتاه ، همیشه تاریخ را سیراب
کرد ...

السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ الشَّهِيدِ
السَّلَامُ عَلَى أَسِيرِ الْكُرْبَاتِ وَقَتِيلِ الْعَبْرَاتِ

تقدیم به او ...

که گردش گهواده اش، داز چرخش زمین
و شش ماه توقفش در این دنیا، رمز برکت زمان
و آوای حق حق گریه اش، سربّی قراری دریا
و لب های خشکیده اش، کلید معنای تشنگی کویر
و نگاه آخرینش، ترجمان بین المللی عشق
و قطره های خون به آسمان پاشیده اش، سند حقانیت حسین (علیه السلام)
است !

تقدیم به سرباز ...

نه !

فرمانده شش ماهه کربلا، علی اصغر (علیه السلام)

و همچنین تقدیم به آن هایی که به فرموده امام عزیزمان، اگر
نبودند راهپیمایی اربعین هم نبود ...
"شهادی مدافع حرم"

- ۲۹- مجلسی ، محمد باقر بن محمد تقی ، زاد المعاد، محقق یوسف اسد زاده ، چاپ سوم ، قم ، انتشارات پیام مقدس ، ۱۳۹۲.
- ۳۰- محتشمی، سید علی اکبر، خاطرات سید علی اکبر محتشمی، تهران، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶.
- ۳۱- محدثی، جواد، فرهنگ زیارت، چاپ چهارم، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۰.
- ۳۲- ، فرهنگ عاشورا، چاپ ششم، قم ، نشر معروف ، ۱۳۸۱.
- ۳۳- معین ، محمد، فرهنگ فارسی معین، جلد اول، چاپ بیست و چهارم ، تهران، نشر امیر کبیر، ۱۳۸۸.
- ۳۴- مظاهری، محسن حسام، پیاده روی اربعین، تاملات جامعه شناختی ، اصفهان، آرما، ۱۳۹۶.
- ۳۵- ملکی تبریزی، میرزا جواد، المراقبات، ترجمه محمد جواد مولوی نیا ، قم ، انتشارات اوج علم ، ۱۳۸۶.
- ۳۶- موسوی خمینی، روح الله ، صحیفه امام علیه السلام ، جلد ۸ و ۱۶، چاپ پنجم، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام ، ۱۳۸۹.
- ۳۷- موسسه فرهنگی لوح و قلم ، آفتاب در مصاف (بررسی علل و ابعاد حادثه عاشورا در بیانات آیت ا... خامنه ای علیه السلام رهبر معظم انقلاب اسلامی) ، چاپ دوم ، تهران ، نشر انقلاب اسلامی ، ۱۳۹۲.
- ۳۸- میرباقری، سید محمد مهدی و حسینی الهاشمی سید منیرالدین ، مراقبه های عاشورایی، چاپ چهارم ، قم ، فجر ولایت ، ۱۳۹۰.

ب) منابع عربی

- ۳۹- آغا بزرگ تهرانی، محمد حسن ، طبقات اعلام الشيعة (نقاء البشر في قرن الرابع و العشر)، محقق محمد طباطبائی ، جلد ۱، چاپ دوم، مشهد، دار المرتضى، ۱۴۰۴ق، ص ۳۴۹.
- ۴۰- ابن ابی جمهور، محمد بن زین الدین ، عوالی اللئالی ، العزیزة فی الاحادیث دینیة ، محقق مجتبی عراقی ، جلد ۴، قم ، دارالسید الشهداء للنشر ، ۱۴۰۵ ق
- ۴۱- ابن الجوزی، عبدالرحمن بن علی ، المنتظم فی تاریخ الامم و الملوك ، محقق محمد عبدالقادر عطا و مصطفى عبدالقادر عطا ، جلد ۸، بیروت، دار الکتب العلمیة، ۱۴۱۲ ق.
- ۴۲- ابن بابویه (شیخ صدوق)، محمد بن علی، من لا یحضره الفقیه، محقق علی اکبر صفاری، جلد ۲، چاپ دوم، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۱۳ق.
- ۴۳- ، کمال الدین و تمام النعمة ، محقق علی اکبر غفاری، جلد ۱، چاپ دوم، تهران ، دارالکتب الاسلامیه ، ۱۳۹۵ق.
- ۴۴- ، عیون اخبار الرضا (علیه السلام) ، محقق مهدی لاجوردی ، جلد ۲، تهران، نشر جهان، ۱۳۷۸ق.
- ۴۵- برقی ، احمد بن محمد ، المحاسن ، محقق جلال الدین محدث ، جلد ۱ و ۲، چاپ دوم ، قم ، نشر دارالکتب الاسلامیه ، ۱۳۷۱ق.
- ۴۶- حرّ عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، جلد ۷ و ۱۴، قم، موسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۰۹ق.
- ۴۷- ، هداية الأمة إلى احكام الائمه ، جلد ۲، مشهد، بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی (گروه حدیث) ، ۱۴۱۴ق .

- ۴۸- شبر، سید جواد، ادب الطفّ أو شعراء الحسين ﷺ، جزء اول، بیروت، دار المرتضی، ۱۴۰۹ق.
- ۴۹- طبرسی، احمد بن علی، الاحتجاج علی اهل اللجاج، مصحح: محمدباقر خراسان، جلد ۱، مشهد، نشر مرتضی، ۱۴۰۳ق.
- ۵۰- طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، محقق محمدباقر خراسان، جلد ۵، چاپ چهارم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۷ق.
- ۵۱- قمی مشهدی، محمد بن محمد رضا، تفسیر کنز الدقائق و بحر الغرائب، محقق حسین درگاهی، جلد ۲، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۸.
- ۵۲- مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الانوار، جلد ۱۰ و ۷۸، چاپ دوم، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ق.
- ۵۳- مفید (شیخ مفید)، محمد بن محمد، المزار مناسک المزار، مصحح محمدباقر ابطحی، قم، کنگره جهانی هزاره شیخ مفید، ۱۴۱۳ق.
- ۵۴- نوری، حسین بن محمد تقی، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، جلد ۱۰، قم، موسسه آل البيت ﷺ، ۱۴۰۸ق.
- ۵۵- یزدی حائری، علی بن زین العابدین، الزام الناصب فی اثبات الحجة الغائب ﷺ، محقق علی عاشور، جلد ۲، بیروت، موسسه الاعلمی، ۱۴۲۲ق.

ج) مجموعه مقالات

- ۵۶- پیشوایی ، مهدی ، منزلت اربعین حسینی، مجموعه مقالات اربعین (بخش دوم) ،
جمعی از نویسندگان پژوهشکده حج و زیارت ، نشر معارف، قم ، ۱۳۹۴.
- ۵۷- جواهری، محمدرضا ، فلسفه قیام عاشورا در زیارت اربعین امام حسین علیه السلام ، مجموعه
مقالات اربعین (بخش دوم) جمعی از نویسندگان پژوهشکده حج و زیارت ، قم، نشر معارف ،
۱۳۹۴.
- ۵۸- سنگری، محمدرضا، اربعین کمال عاشورا است؛ مجموعه مقالات اربعین (بخش دوم) ،
جمعی از نویسندگان پژوهشکده حج و زیارت ، چاپ اول، قم ، نشر معارف، ۱۳۹۴.

د) مقالات علمی

- ۵۹- ابادری، عبدالرحیم، پیاده روی اربعین در سیره و سخن بزرگان، فصلنامه فرهنگ
زیارت ، شماره ۱۹ و ۲۰، سال پنجم، ۱۳۹۳.
- ۶۰- پاک نیا تبریزی، عبدالکریم، معراج انسان‌ها در پیاده روی اربعین، مجله مبلغان، ش
۱۷۲، سال پانزدهم ، ۱۴۳۵ق .
- ۶۱- علوی، سید عادل ، فضیلت پیاده روی برای معصومین علیهم السلام، فصلنامه فرهنگ زیارت ،
شماره ۱۹ و ۲۰، سال پنجم، ۱۳۹۳.
- ۶۲- موسوی سید محمد و دیگران .. ، تأثیر برگزاری مراسم پیاده روی اربعین حسینی در
کشور و افزایش شور و اشتیاق بین مردم به خصوص نوجوانان و نقش سازنده آن بر روی تربیت
نسل ارزشی در کشور ، مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی ، شماره ۳، سال اول ، ۱۳۹۵.

د) سایت های اینترنتی

۶۳- بهمن، امیر ، تاریخچه پیاده روی اربعین www.RAZAVI.IR، ۹۷/۸/۱۴

۶۴- پناهیان، علیرضا، www.panahian.ir، ۱۳۹۷/۱/۱۸

۶۵- حسینی خامنه‌ای، سید علی، www.Khamenei.ir، ۱۳۹۷/۷/۱۵

۶۶- دانشنامه اسلامی آبادیس، www.abadis.ir، ۱۳۹۷/۹/۱۰

۶۷- شفعا سعید و درودیان، محمد جواد، «مفهوم‌سازی درک معنویت در رویداد پیاده

روی اربعین حسینی بر اساس تجربه میدانی» www.civilica.com، ۱۳۹۷/۷/۱۷

۶۸- مظفری، فرشته و رحمت آبادی، اعظم، نقش فرهنگ زیارت اربعین در تشکیل

تمدن نوین اسلامی، wwwcivilica.com، ۱۳۹۷/۷/۱۷

۶۹- نیک کار، حسن، رهیافت های سیاسی از اربعین حسینی www.civilica.com،

۱۳۹۷/۷/۱۷

۷۰- www.farsnews.com، ۱۳۹۷/۹/۱۵

۷۱- www.tabnak.ir، ۱۳۹۷/۷/۳۰